

Helsingin Urkukesän konsertti

SU 19.7.2026 KLO 19
Tuomiokirkko

RIIKKA VILJAKAINEN
urut | organ

KÄSIOHJELMA | PROGRAMME

2026

OHJELMA | PROGRAM

*"LUMEN CHRISTI – VALON JA YLÖSNOUSEMUKSEN URKUMUSIIKKIA
| – ORGAN MUSIC OF LIGHT AND RESURRECTION"*

DIETRICH BUXTEHUDE
(1637–1707)

Toccata in d, BuxWV 155

Kommt her zu mir, spricht Gottes Sohn,
BuxWV 201

JOHANN SEBASTIAN BACH
(1685–1750)

Concerto in d, BWV 596
after Antonio Vivaldi op. 3 nr 11
(Allegro) – Grave – Fuga
Largo e spiccato
(Allegro)

urkukoraaleita
Christ unser Herr zum Jordan kam, BWV 684
Christ lag in Todesbanden, BWV 625

JEAN LANGLAIS
(1907–1991)

Incantation pour un jour saint (Lumen Christi)

THOMAS EMANUEL CORNELIUS Auferstehung (Ylösousemus) (2019)
(1986–)

GASTON LITAIZE
(1909–1991)

Prélude et danse fugueé (1964)

Riikka Viljakainen, urut | organ

KONSERTTI | CONCERT SU 19.7.2026 klo 19 | SUN. JULY 19TH AT 7^{PM}.

Dietrich Buxtehudea pidetään pohjoissaksalaisen 1600-luvun urkumusiikin huipentumana. Lyypekin Mariankirkon urkurina hänen maineensa kantautui aina **J. S. Bachin** sekä **G. F. Händelin** korviin, jotka kävivät häntä kuuntelemassa. Buxtehude tuli kuuluisaksi *Abendmusik*-konserteistaan, joissa esitettiin sekä vokaali- että instrumentaalimusiikkia.

Sovitus uruille **Antonio Vivaldin** konsertosta kahdelle viululle d-molli on peräisin J. S. Bachin Weimarin kaudelta, jolloin hän sai vaikutteita italialaisesta musiikista. **Martti Lutherin** kastevirsi, *Kun kasteen Jordanvirrassa* on urkukoraalina mukana J. S. Bachin merkittävässä *Clavierübung 3* -kokoelmassa. Keskiaikainen sekvenssi *Victimae paschali laudes* on puolestaan ollut pohjana Lutherin pääsiäisvirrelle *Kuoleman kahleet murtanut*, jonka Bach on sisällyttänyt *Orgelbüchlein*-kokoelmaansa (Pieni urkukirjanen).

Pääsiäisaiheinen urkumusiikki jatkuu ranskalaisen **Jean Langlais'n** teoksella, joka pohjautuu katolisen kirkon pääsiäisyön messun liturgiaan *Lumen Christi*. Pääsiäisvigiliassa pimeään kirkkoon tuodaan sytytetty pääsiäiskynttilä, joka symboloi ylösnoussutta Kristusta ja valon voittoa pimeydestä. Pappi tai diakoni laulaa kulkueen aikana kolmeen otteeseen *Lumen Christi* (*Kristuksen valo*), johon seurakunta vastaa *Deo gratias* (*Jumalalle kiitos*). Urkujen voimakkaalla rekisteröinnillä ja portaittain nousevilla säveltoistoilla toistoilla kuvataan tuota kolminkertaista rukouslaulua. Huolimatta sokeutumisestaan kaksivuotiaana Langlais toimi Pariisin Ste. Clotilde basilikan urkurina sekä konsertoi laajasti Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

Thomas Emanuel Corneliuksen teos *Auferstehung* perustuu sävellyksen dramaturgialtaan pääsiäisen ylösnousemuskertomukseen (*Matteus 28: 1–10*), jossa kuvataan, kuinka naiset menevät haudalle ja kohtaavat enkelin. Vuonna 2019 *Hampurin urkukaupunki* -niminen yhdistys päätti juhlistaa kuuluisaa urkujenrakentaja **Arp Schnitgeriä**, jonka kuolemasta oli kulunut 300 vuotta tilaamalla uusia urkusävellyksiä paikallisilta säveltäjiltä. Sävellykset ensiesitettiin Hampurin Pyhän Jaakobin kirkossa ja niistä julkaistiin kokoelma nimellä *Hommage à Arp Schnitger*. Cornelius käyttää urkujenrakentajan nimikirjaimia AS ja sukunimen kirjaimista johdettuja säveliä teoksensa musiikillisina teemoina ja motiiveina. Thomas Emanuel Cornelius on monipuolinen muusikko, joka yhdistää esiintyvän taiteilijan ja säveltäjän ammatit. Kosketinsoittajana (urut, piano, celesta, cembalo) hän esiintyy niin solistisesti kuin kuorojen ja orkes-

tereidenkin (mm. NDR Elbphilharmonien) kanssa.

Gaston Litaize lukeutuu Ranskan merkittävimpiin 1900-luvun urkureihin, joka tunnetaan lähinnä urkusävellyksistään. Hän oli myös syntymästään asti sokea, mutta opiskeli Pariisin konservatoriossa mm. **Marcel Duprén** oppilaana.

Riikka Viljakainen

Urkutaiteilija **RIIKKA VILJAKAINEN** on toiminut vuodesta 2006 A-kanttorina Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnassa. Viljakaisen laajat opinnot Sibelius-Akatemiassa (A-tutkinto Kari Jussilan johdolla 1999) ja Hampurin musiikkikorkeakoulussa (Konzertexamen prof. Wolfgang Zererin johdolla 2002) sekä ulkomaiset mestarikurssit loivat vankan pohjan hänen muusikoudelleen. Jatko-opintojensa aikana Viljakainen perehtyi historiallisiin urkuihin, saksalaiseen kirkkomusiikkiin kuorolaulajana sekä toimi kanttorina Stadessa.

Kuva | Photo: Hannu Jukola

Ensikonsertti v. 2001 Sibelius-Akatemiassa sekä menestys kansainvälisissä urkukilpailuissa, kuten NDR-Musikpreis-2000-kilpailu Saksassa (3.palkinto), Johann-Joseph Fux -urkukilpailu Itävallassa 2002 (1.palkinto) ja Alkmaarin Schnitger-kilpailu Hollannissa 2005 (2.palkinto) toivat konserttikutsuja myös ulkomaille. Hän on saanut myös saksalaisen Arp Schnitger -seuran nuoren urkurin palkinnon v. 2002. Soolokonserttiensa ohella Viljakainen esiintyy säännöllisesti niin laulajien, instrumentalistien kuin kuorojenkin kanssa sekä urkurina että pianistina.

Vuonna 2023 perustetun Tampereen Katedraalikuoron (Tampere Cathedral Choir, TCC) myötä Viljakaisen viimeaikaiseen taiteelliseen toimintaan kapellimestarina ovat sisältyneet mm. Mozartin, Faurén ja Duruflén Requiemit, J.S. Bachin Johannes-passio sekä C.P.E. Bachin Magnificat. Urkurina hän konsertoi Helsingin Musiikkitalon uusilla Rieger-uruilla maaliskuussa 2025. Lisäksi Fuga-levymerkillä julkaistiin CD Laura Netzelin Stabat mater kuorolle ja uruille (Tampere Cappella, joht. Markus Yli-Jokipii). Kyseessä on maailman ensilevytys teoksesta, jossa Viljakainen soittaa Tampereen tuomiokirkon pääurkuja.

Dietrich Buxtehude is regarded as the culminating figure of seventeenth-century North German organ music. As organist of St. Mary's Church in Lübeck, his fame reached the ears of both **J. S. Bach** and **G. F. Handel**, who travelled to hear him perform. Buxtehude became especially renowned for his *Abendmusik* concerts, which featured both vocal and instrumental music.

J. S. Bach's arrangement for organ of **Antonio Vivaldi's** *Concerto for Two Violins in D minor* dates from his Weimar period, when he was strongly influenced by Italian music. **Martin Luther's** baptism hymn *Christ unser Herr zum Jordan kam* ("To Jordan Came the Christ, Our Lord") appears as an organ chorale in Bach's important collection *Clavier-Übung III*. The medieval sequence *Victimae paschali laudes* later became the basis for Luther's Easter hymn *Christ lag in Todesbanden* ("Christ Jesus Lay in Death's Strong Bands"), which Bach included in his *Orgelbüchlein* ("Little Organ Book").

The Easter theme continues with a work by the French composer **Jean Langlais**, based on the *Lumen Christi* liturgy of the Roman Catholic Easter Vigil. During the vigil, the Paschal candle is carried into a darkened church, symbolising the risen Christ and the triumph of light over darkness. Three times during the procession the priest or deacon chants *Lumen Christi* ("The Light of Christ"), to which the congregation responds *Deo gratias* ("Thanks be to God"). Through powerful organ registrations and gradually ascending repeated notes, Langlais portrays this threefold liturgical acclamation. Despite losing his sight at the age of two, Langlais served as organist of the Basilica of Sainte-Clotilde in Paris and concertised extensively throughout Europe and the United States.

Thomas Emanuel Cornelius's *Auferstehung* ("Resurrection") is dramaturgically based on the Easter resurrection narrative (*Matthew 28:1–10*), which tells of the women visiting Christ's tomb and encountering an angel. In 2019, the association *Orgelstadt Hamburg* ("Hamburg, City of Organs") decided to commemorate the 300th anniversary of the death of the renowned organ builder **Arp Schnitger** by commissioning new organ works from local composers. The compositions were premiered at St. James's Church in Hamburg and later published in a collection entitled *Hommage à Arp Schnitger*. In his work, Cornelius uses the initials "A.S." as well as pitches derived from the letters of Schnitger's surname as musical themes and motifs. Thomas Emanuel Cornelius is a versatile musician who combines the careers of performer and composer. As a keyboard player (organ, piano, celesta and harpsichord), he performs both as a soloist and with choirs and orchestras, including the NDR Elbphilharmonie Orchestra.

Gaston Litaize ranks among the most important French organists of the twentieth century and is remembered above all for his organ compositions. Blind from birth, he studied at the Paris Conservatoire, where he was among the pupils of **Marcel Dupré**.

Riikka Viljakainen (transl. with AI)

RIIKKA VILJAKAINEN has served as Organist (A-Cantor) of the Tampere Cathedral Parish since 2006. Her extensive studies at the Sibelius Academy (A Diploma with Kari Jussila, 1999) and at the Hamburg University of Music and Theatre (Konzertexamen with Prof. Wolfgang Zerer, 2002), complemented by international masterclasses, laid a strong foundation for her career as a musician. During her postgraduate studies, Viljakainen developed a particular interest in historical organs and German church music, singing in choirs and working as a church musician in Stade, Germany.

Her debut recital at the Sibelius Academy in 2001 and success in several international organ competitions brought her invitations to perform abroad. Among her achievements are third prize in the NDR-Musikpreis competition in Germany (2000), first prize in the Johann-Joseph Fux Organ Competition in Austria (2002), and second prize in the International Schnitger Competition in Alkmaar, the Netherlands (2005). In 2002, she also received the Young Organist Award of the German Arp Schnitger Society.

In addition to her solo performances, Viljakainen regularly collaborates with singers, instrumentalists, and choirs, both as an organist and pianist.

Since the founding of the Tampere Cathedral Choir (TCC) in 2023, Viljakainen's recent artistic work as a conductor has included performances of Mozart's, Fauré's, and Duruflé's Requiems, J. S. Bach's St John Passion, and C. P. E. Bach's Magnificat. As an organist, she performed on the new Rieger organ at the Helsinki Music Centre in March 2025. Her recent recording activities include the release, on the Fuga label, of Laura Netzel's Stabat Mater for choir and organ (performed by Tampere Cappella, conducted by Markus Yli-Jokipii). This recording is the world premiere recording of the work, with Viljakainen playing the main organ of Tampere Cathedral.

SEURAAVAT KONSERTIT

Next concerts

MA 20.7.2026 KLO 19

Kallion kirkko

"Suomalaisia urkumaisemia – Finnish Organ Landscapes"

Aada Wirberg
urut | organ

TI 21.7.2026 KLO 12

Vanha kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Lunch Music"

Pyhän Martin Laulajat &

TUE. JULY 21ST AT NOON

Old Church

Arttu Selonen
urut | organ

TI 21.7.2026 KLO 17

Johanneksenkirkko

"Five O'Clock Organ"

Manuel Leuenberger
marimba

TUE. JULY 21ST AT 5 P.M.

St. John's Church

Yoshiko Masaki
urut | organ

KE 22.7.2026 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Maiju Laurila
urut | organ

WED. JULY 22ND AT NOON

The Cathedral

KE 22.7.2026 KLO 19

Johanneksenkirkko

"Paths of Modern Music – Modernin musiikin polkuja – Modern musikens vägar"

Irina Emeliantseva
urut | organ & piano

WED. JULY 22ND AT 7 P.M.

St. John's Church

TO 23.7.2026 KLO 12

Kallion kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Jaakko Tyni
urut | organ

THU. JULY 23RD AT NOON

Kallio Church

PE 24.7.2026 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Jenni Laurila
urut | organ

FRI. JULY 24TH AT NOON

The Cathedral

SU 26.7.2026 KLO 19

Tuomiokirkko

"Muistoja ja tähtiä | Memories and Stars"

Jens Korndörfer
urut | organ

SUN. JULY 26TH AT 7 P.M.

The Cathedral

HELSINKI ORGAN SUMMER HELSINGFORS ORGELSOMMAR ОРГАННОЕ ЛЕТО В ХЕЛЬСИНКИ WWW.URKUKESÄ.FI

INFO

Helsingin Urkukesa on vuosittain kesä-elokuussa järjestettävä, erityisesti urkumusiikkiin keskittyvä kansainvälinen festivaali. Erilaisia konsertteja järjestetään lähes 100 kpl. Festivaali järjestetään yhteistyössä Helsingin Seurakuntayhtymän sekä Tuomiokirkko-, Kallion- ja Johannes Församling -seurakuntien kanssa.

urkukesa.fi

Helsingin kulttuurikeskus

SUOMEN⁺
EV. LUT.
KIRKKO

KIRKKO HELSINGISSÄ